

Lampert Bálint

Bajorországi erdőpedagógiai tapasztalatok

A környezeti nevelés egyik sajátos, speciálisan az erdőhöz és az erdőgazdálkodáshoz köthető formája az erdőpedagógia, melynek gyökerei Németországból erednek, de ma már Európa számos országában szerves része az erdőgazdálkodással foglalkozók közjóléti tevékenységének. Németországon belül a bajor tartomány különösen kiemelkedő az erdőpedagógia terén. 2012 őszén az Erasmus oktatói mobilitás programja keretében lehetőségem volt öt hetet eltölteni a bajor erdőpedagógia központjában, a Freisingben található Weihenstephan-Triesdorfi Főiskola Erdő és Erdőgazdasági Karán. Publikációmban a freisingi erdőpedagógia-képzésről szerzett oktatói tapasztalataimat szeretném összefoglalni.

A freisingi kapcsolat

A Nyugat-magyarországi Egyetem (NYME) Apáczai Kar Neveléstudományi Intézetének együttműködése a Weihenstephani Főiskolával 2006 őszén kezdődött, amikor Sopronban tartották az első Európai Erdőpedagógiai Konferenciát.¹ Ekkor alapították meg az Európai Erdőpedagógia Hálózatot² is. A konferencia során doktori témavezetőm, a hazai erdőpedagógia egyik fő ágának megalkotója *Dr. habil Kováts-Németh Mária* és *Prof. dr. Robert Vogl*, a németországi erdőpedagógia egyik legkiemelkedőbb képviselője, a Weihenstephani Főiskola professzora, olyan közös pontokat találtak egymás munkásságában, amely elindított egy együttműködést a két szakember között, és néhány éven belül lehetővé tette a két intézmény közötti Erasmus (hallgatói/oktatói) program kialakítását is, ennek segítségével juthattam el én is Freisingbe.

Freising közel 45 ezres lélekszámú egyetemi város München központjától 40 kilométerre, északra. Történelme a Kr. u. VIII. századik nyúlik vissza, és itt található a világ

1 <http://www.forestpedagogics.eu/index.php/annual-congress/2006-sopron-hungary> Letöltés: 2013. augusztus 7.

2 <http://www.forestpedagogics.eu>

legrégebbi sörfőzdéje (az 1040-es alapítású Weißenstephaner), amely a város két nagy dombjának egyikén található; az egyetemi központ mára teljesen körülöleli. A meglehetősen ködös őszi időjárásnak köszönhetően az egyetemet ilyenkor kellemes sörillat lengi be. A város történelmének másik érdekessége, hogy 955-ben a kalandozó magyarok porig rombolták bencés kolostorát. Szerencsére ez a múltbéli kellemetlen esemény nem okozott problémát az ott-tartózkodásom alatt.

Ideiglenes munkahelyem, a Weißenstephani Főiskola Erdő és Erdőgazdasági Karán, egy újjépítésű, kívül és belül rengeteg fa felhasználásával készült épületben található. Azonnal megfogtak az emberléptékű, de tágas terek, a modern, mindenféle felesleges túldíszítettség nélkülöző, letisztult, egyszerű formák, az igényesen berendezett, tartalmukban a szakképzéshez kapcsolódó vitrinek. A tantermek kisebb szemináriumi és nagyobb előadói termekből állnak itt is, de a képzéshez kapcsolódóan rendelkeznek a környék összes fafaját és gerinces élőlényét bemutató gyűjteménnyel, amit egy ásványgyűjtemény is kiegészít.

Az épület egyik szárnyában az oktatói irodák találhatóak. Az emeleten a professzorok irodái, a földszinten a tanársegédek, s a többi munkatárs irodái vannak. Vendégoktatóként a szintén erdőpedagógiával foglalkozó tanársegéd kolléganő (*Steffi Klatt*) irodájában kaptam egy külön asztalt és számítógépet.

Erdőpedagógia-képzés a Weißenstephani Főiskolán

Bajorországban az erdőmérnökök képzése főiskolai szinten (bachelor) zajlik. A képzés kötelező tantárgya a két féléves Erdőpedagógia kurzus, amely két óra előadást és két óra szemináriumot jelent félévenként. Tehát erdőmérnök úgy nem kerülhet ki a képzésből, hogy ezt a tárgyat ne teljesítette volna.

Mi a jelentősége az erdőpedagógiának az erdőmérnökök képzésében? Egyrészt a németországi erdészek/erdőmérnökök megváltozott szerepe. Már nem erdőőrök, akiknek az is a feladatuk, hogy minden erdőjárót szemmel tartsanak, és ha szükséges, el is küldjék az erdőből. Ehelyett sokkal inkább egyfajta vendégváro házigazdákká kell válniuk, akiknek az emberek erdőbe való invitálása, az erdő szépségének és értékének megismertetése, az erdőgazdálkodás jelentőségének a megértetése a feladatuk.³ Másrészt a közjóléti kötelességeik részeként feladatuk a fiatal generációk (óvodától a középiskoláig) környezeti nevelésébe való aktív és szakszerű bekapcsolása. Míg hazánkban az erdő kikerült az új alsó tagozatos kerettantervből, addig a hatályos bajor tantervben harmadik osztályban kötelezően szerepel az erdő témakör, melynek keretében például kötelező együttműködést írnak elő az iskoláknak olyan iskolán kívüli partnerrel, mint például az erdészeti hivatal (Forstamt), aminek a munkatársaival a diákoknak részt kell venniük például növényültetési vagy állatvédelmi akciókban.⁴

3 Prof. Robert Volg Erdőpedagógia bevezető előadása alapján

4 http://www.isb.bayern.de/download/8826/gs-lp2000_jgst3.pdf. Letöltés: 2013. február 12.

Ahhoz, hogy az iskola és erdészetek együttműködése hosszú távon sikeres és hatékony legyen, olyan szakképzett erdőpedagógus erdőmérnökökre van szükség, akik az erdő- és erdészeti ismereteken túl ismerik az adott korcsoport életkori sajátosságait, és ehhez igazodva tudják az erdei vezetéseket megvalósítani (összhangban az iskolai [tantervi] elvárásokkal).

Mindemellett rengeteg, különféle típusú erdei iskola várja a diákokat szerte Németországban, ahol a gyerekek környezeti nevelése iránt érdeklődő erdőmérnökök főállású erdőpedagógusként is elhelyezkedhetnek.

Az erdőmérnökök felkészítése az erdőpedagógiai foglalkozásokra tehát két félév alatt történik. Az első félévben az előadások elsősorban egy alapozó képzést jelentenek, ahol a központi témák az erdőpedagógia kialakulása, környezeti nevelésben betöltött szerepe, az erdőpedagógia lehetséges célcsoportjainak jellemző pszichológiai és pedagógiai sajátosságai, a tanulás fiziológiai, pszichológiai és pedagógiai vonatkozásai. Ez az általános pedagógiai bevezetés, amely által majd a hallgatók a következő félév tanulmányai alatt megértik az erdei vezetések felépítésének didaktikai alapjait. A szemináriumok során pedig csoportmunkában (négy vagy öt fő) kell a hallgatónak gyakorlati feladatokat megoldani. Minden héten egy csoportra jut idő. Itt olyan feladatokat kapnak, mint egy tanösvény tervének elkészítése egy erdőterülethez, és ennek terepi bemutatása, vagy egy kiállítás tervének kidolgozása erdőgazdálkodás, illetve fenntarthatóság témakörben. A feladatokat a szemináriumi csoporttársaknak mutatják be, egyes esetekben be is vonják őket a megvalósításba. Minden ilyen foglalkozás ön-, társak általi és végül oktatói értékeléssel zárul, amelyen keresztül szintén a hallgatók oktatása történik. Az első félévi erdőpedagógia osztályzata az előadás anyagából írt zárthelyi dolgozat és a szemináriumi feladat értékeléséből származik.

A második félév az általános bevezető félév után már a konkrét erdőpedagógiai foglalkozások megvalósításával telik. Az előadások anyaga az erdei iskolák különböző típusaival, szükséges felszereltségével, az erdei vezetések felépítésének módszertanával, a foglalkozásokon felhasználható eszközkészlettel, a jó időben és a rossz időben megvalósítható programokkal, valamint az erdei vezetések baleseteinek megelőzésével foglalkozik, miközben a szemináriumokon konkrét erdei játékok és feladatok gyakorlati kipróbálása történik. Például, ha hideg időben túrázunk gyerekekkel, milyen egyszerű játékokkal tudjuk felmelegíteni őket, hogyan értethetők meg természeti törvényszerűségek játékos feladatokkal, vagy milyen egyszerű terepi vizsgálatokat tudunk a gyerekek aktív részvételével közösen megvalósítani.

Azokon a szemináriumokon, amelyeken részt tudtam venni, együtt tanultuk és játszottuk a hallgatókkal a fent említett játéktípusokat.

Az egyik kipróbált mozgásos játék a természetre jellemző dinamikus egyensúly megértését teszi lehetővé, a neve „Egerek és rókák”. A játék lényege a ragadozók és prédaállatok létszámának folyamatosan változó, de összességében mégis egyensúlyi állapotáról szól. A játék során a csoport két csapatra oszlik, az egerekre és a rókákra. A játéktér létszámtól függően kb. öt-hét méter széles és 15-20 méter hosszú. A játéktér két végén a biztonságot nyújtó „egérlukák” vannak. A két csapat a játéktér két végére áll fel egy-egy sorban, a feladat pedig az, hogy az „egereknek” úgy kell átjutniuk a pálya túloldalán lévő

„egérlyukba”, hogy a „rókák” ne tudják megfogni őket. A játékvezető jelzésére elindul a két csapat egymással szemben, és indul a fogócska. Egy egeret csak egy róka foghat meg, ha kettő fogná meg, akkor az elsőként elfogóé az egér. A játék addig tart, ameddig elfogható egér van a pályán. Az elfogott egerekből róka lesz, mert táplálékként segíti a róka életben maradását és szaporodását (a játék természetesen egyszerűsíti). Az a róka, amelyik nem tud egeret fogni (éhen hal), a következő körben már egérként folytatja a játékot (egyszerűsített tápláléklánc). Ezután jön a következő kör. A játék tulajdonképpen a végtelenségig folytatható, mert ha csak egy egér marad az adott kör végére, akkor a következő körben a rengeteg rókából lesz rengeteg egér. Természetesen a játékvezető ilyenkor szöveges magyarázatot ad a miértekre, így a résztvevők valóban megértik a természet működését.

Mivel a hallgatók maguk is játszottak, könnyebben megértették a játékok lényegét, azokat a szempontokat, amelyekre ügyelni kell egy-egy játék megvalósítása során. Ezáltal ezeket a játékokat, feladatokat tudatosan építhették be a szemináriumot záró gyakorlati feladatukba, amely egy gyerekeknek szóló erdei vezetés megvalósítása volt. Ennél fontosabb, hogy játszani „kell” ami, mint tapasztaltam, néhány fiú hallgatónak nem volt egyszerű, mert nehezen oldódtak fel, miközben saját tapasztalatból is tudom, hogy nem jó, ha a gyerekek megérzik a játékot vezető gátlásosságát. Különösen akkor volt nehéz ezeknek a hallgatóknak, amikor egyes mozgásos játékokat (pl. Egerek és rókák) a kar udvarán játszottuk, ahol más hallgatók beszélgettek, sétáltak. Ekkor 3-4 fiú is kiszállt egyik-másik játékból, amit túl gyerekesnek találtak. Természetesen a szemináriumot vezető kollégánál ezt elfogadta, de minden új játéknál invitálta őket az újbóli részvételre, amit ők meg is tettek.

Az előadások értékelése a második félévben is zárthelyi dolgozattal történik, a szeminárium teljesítése azonban sokkal nagyobb kihívást jelent, mint korábban utaltam rá, egy gyerekcsoporttal megvalósított erdei vezetéssel történik. Ezek a vezetések hagyományosan több héten át tartanak, minden kedden és csütörtökön délelőtt nyolc órától délig a karhoz közeli, gyönyörű elegyes erdőben. Egy-egy négyfős hallgatói csoportnak az előírásoknak megfelelően másfél órája van egy vezetésre, amire a környékbeli iskolák harmadik osztályos diákjai jönnek. A hallgatóknak a program előtt először be kell járniuk azt a területet, ahol a vezetést tartaniuk kell, össze kell állítaniuk egy jó és egy rossz idő esetére szóló programot, az ehhez szükséges eszközöket, majd aznap reggel elő kell készíteniük a terepet, végül a tanultaknak megfelelően vezetni egy gyermekcsoportot. Az értékelést az előadásokat/szemináriumokat vezető oktatók és erdőpedagógiában már évek óta jártas erdészek végzik egy részletes lista alapján. A lista főbb szempontjai a hallgatók kommunikációjára, az erdészeti és a pedagógiai szakszerűsége, a tudatosan, logikusan felépített vezetésre vonatkoznak. Az adott hallgatói csoport terepi foglalkozását a nap délutánján egy félórás közös megbeszélés és értékelés (ön- és oktatói értékelés) zárja.

Rendkívül nagy élmény volt számomra látni, hogy a hallgatók többsége milyen jól alkalmazta a tanultakat a programok során, és milyen lelkesek voltak, ami nagyon jól átragadt a gyerekekre is. Továbbá azt éreztem, hogy megértették, nem is olyan egyszerű egy pedagógus feladata, mikor gyerekekkel kell foglalkozni. Talán ez is hozzájárul egymás munkájának megbecsüléséhez.

A képzés érdekessége még, hogy a terepi vezetések előtt a hallgatóknak lehetőségük van az egyik freisingi általános iskola (Paul Gerhardt Grundschule) harmadik osztályában az erdő témakörnél mikrotanítást tartani környezetismeret órán (ez Bajorországban Heimat- und Sachunterricht [HSU] néven szerepel). Ez tehát nem kötelező, aki szeretné kipróbálni magát, jelentkezhet. A mikrotanítást megelőzően a hallgatók először hospitálnak az adott osztályban, majd az órát tanító pedagógussal megtervezik a mikrotanításokból álló következő heti órát (egy-egy hallgatóra kb. 10-20 percnyi idő jutott). A munkájukat az adott pedagógus szóban értékeli, és tanácsokkal látja el őket. Nagyjából az adott évfolyam harmada élt a lehetőséggel, és több-kevesebb sikerrel jól teljesítették ezt a kihívást.

Magam is hospitálhattam ezeken az órákon, de egy tananyagfejlesztés kapcsán más iskolákban is (kisvárosi és nagyvárosiban egyaránt), amelyekről kiemelném, hogy a környezetismeret órák dupla órák (szünet nélkül), ellentétben a most bevezetésre kerülő hazai heti egy órával (alsó tagozaton). Megerősítést kapott az az elképzelésem, hogy sokkal hatékonyabban lehet így tanítani, mert a kísérletekre, megfigyelésekre, vizsgálatokra, egymás tapasztalatainak meghallgatására, reflektálásokra kellő idő jut, nem kell rohanni, az éves tananyag is teljesíthető, így a gyerekek valóban el tudnak merülni egy-egy témában. Erre több szemléletes példát is láttam.

Az egyik alkalommal a környék jellegzetes fenyőfajainak megismeréséről szóló óra bevezető feladata például az volt, hogy négy szövetsákba egy-egy fenyőfaj (luc-, jegenye-, erdei és douglas fenyő) hajtása került, a diákok a terem erre a célra szabadon hagyott részén körben leültek a földre, majd a zsákokat a gyerekek körbeadták, mindenki belenyúlt, megtapogatta, és próbálta megérezni a különbségeket (*pl. lucfenyő: rövid, kemény és szúrós tűlevelek, amelyek az ágon körben helyezkednek el; jegenyefenyő: rövid, kemény, szúrós levelek, de ezek nem körben, hanem az ágak csak két oldalán helyezkednek el, a hajtás ettől lapos; az erdei fenyő levelei hosszabbak a többi fenyőénél; douglas fenyő: rövid, de puhább tűlevelek, citrusos illatúak*). A tapogatás után anélkül, hogy megnézték volna a hajtásokat, a gyerekeknek lehetőségük volt a saját tapasztalataikat elmondani, az osztálytársak tapasztalataira reflektálni. És erre bőven jutott negyed óra anélkül, hogy túlságosan sietni kellene, mert már egy 45 perces óra harmada eltelt volna és tulajdonképpen „nem csináltak még semmit”. A látás csak ezt követően kapott szerepet a további feladatok megoldásánál.

Egy másik esetben a diákok a fák környezetre gyakorolt hatásával foglalkoztak. A lombkorona fényt elfogó, esőt felfogó hatását egy kísérlet során figyelték meg. Minden csoport kapott egy A/4-es lapot, egy koktélokhoz adható pici esernyőt, egy zseblámpát és egy vízzel feltöltött, spriccelni tudó műanyag flakont.

A lombkorona fényt felfogó hatását úgy figyelték meg, hogy egy diák az A/4-es lapra állította a kinyitott koktélesernyőt, egy másik fentről zseblámpával megvilágította, és figyelték, mekkora árnyékot vet a fa, ezután a zseblámpát lecserélték spriccelős flakonra és 3-4 spricceléssel megnézték, hogy a papír mely része maradt száraz, és hol lett vizes az esernyő környékén. A feladat zárása egy feladatlap kitöltése volt.

Újdonság volt számomra, hogy a megfigyelt pedagógusok a rengeteg, általuk összeállított feladatlapot laminálták, amire a diákok vízalapú filctollal dolgoztak. Az óra végén vizes szivaccsal letisztították ezeket, hogy máskor is felhasználhatók legyenek. Érdekes

volna utánajárni alaposabban is, hogy vajon ez a megoldás, vagy a hagyományos fény-másolt lapos megoldás a környezettudatosabb. Mindenesetre a bajor kolléganők emellett tették le a voksukat.

Összességében elmondhatom, hogy a dupla órák során nem éreztem az előírt tananyag megvalósítása érdekében történő rohanást, amit a hazai hospitálásaim során tapasztaltam. Lendületes, de a gyerekek feladatvégzésére, ezáltal önálló, saját tapasztaláson alapuló tanulására kellő időt hagyó tanórákat láthattam.

Az öthetes ott-tartózkodásom alatt, ahogy korábban említettem, a freisingi általános iskola mellett volt lehetőségem egy müncheni nagyvárosi, multikulturális iskolában (Grundschule an der Führichstraße) és egy bajor kisvárosi általános iskolában (Grundschule Langenbach) is hospitálnom. Érdekes, hogy bár a termek jól felszereltek voltak, de alig vannak digitális táblák. Ami igazán nagy hatást tett rám, az a termek mérete volt. Kellően nagy, szellős termek voltak, nem érződött túlszűfoltnak, és mindegyik általam látott teremben volt olyan teremrész a padosrok előtt vagy mögött, ahol az egész osztály körbe tudott állni vagy ülni bizonyos feladatok végzésénél, játékoknál, közös megbeszéléseknél.

A langenbachi iskolában egy tananyagfejlesztés kapcsán többször is voltam Steffi Klatt kolléganővel. Egy alkalommal a tantervi előírásnak megfelelően egy helyi erdősszel egy erdei vezetésen és faültetésen vett részt a megfigyelt harmadik osztály. A program nagyon jól sikerült, különösen tetszett az erdei vezetés egyik feladata, amikor az erdész egy korábban elrejtett hatalmas átmérőjű, de sugarasan több részre darabolt fakorongot vett elő, amelyen a gyerekek a fa évgyűrűit vizsgálhatták meg. Első lépésként a fa életkorát kellett megállapítani. Ehhez a kiscsoportok megkapták a fakorong egy darabját, valamint egy marék színes műanyagfejjel rendelkező gombostűt, mert a számolás egyszerűsítéseként a közepéből kiindulva minden tizedik évgyűrűbe egy gombostűt kellett szúrniuk. Amint végeztek, csak össze kellett számolni a tűket, és máris megtudták, mennyi idős a fájuk. A feladat folytatásaként azt nézték meg, hogy miket árulnak el az évgyűrűk a fa életéről. Például mely életkorában növekedett gyorsabban, mikor lassabban, melyik időszakban voltak szárazabb évek, mikor akadályozta növekedését egy közelében lévő fa. A gyerekek lenyűgözve nézték ezeket a jeleket, majd maguk is kis detektívként nyomoztak további jelek után.

A nap zárásaként az erdész vezetésével elsétáltunk egy közeli helyre, ahol az Amper folyó partján, a helyi önkormányzathoz tartozó kicsi, kb. 20 m × 20 m-es területen juharcsemetéket ültettünk a gyerekekkel, amelyeket a végén egy fölbeszűrt, és a gyerekek által aláírt tábla jelölt meg. A faültetés tanulsága számomra azon túl, hogy a gyerekek mennyire élvezték, az volt, hogy egy-egy ilyen akcióhoz nem kell hatalmas terület, nincs szükség mindenféle túlbonyolításra, egy apró szeglet bőven elég, és tökéletesen jó arra, hogy elkezdjük egy környék gondozását, növényesítését. Úgy vélem, minden településen akadnak ilyen apró, gondozatlan részek, amelyet minimális ráfordítással szebbé lehet tenni. Ne feledkezzünk meg arról sem, hogy az ültető gyerekek jobban fognak ügyelni az általuk beültetett terület megőrzésére is.

Erdész-pedagógus tandem

A felnövekvő generációk természetszeretetre nevelésének megerősítését célozza meg az erdőpedagógia-képzés legújabb helyi kezdeményezése, mely a müncheni Ludwig Pedagógiai Főiskolával indult el. Az úgynevezett „erdész-pedagógus tandemek”⁵ olyan közös erdőpedagógiai képzést jelentenek, ahol a képzésen részt vevő erdőmérnökök és tanító/tanár szakos hallgatók egyes csoportokban működnek együtt, és tulajdonképpen a képzés keretében különböző feladatokon keresztül adják át egymásnak saját szakmai ismereteiket. Vogl professzor elmondása alapján nagy sikere van ennek a képzési formának is. A képzésnek még az is előnye, hogy az itt szerzett szakmai (baráti) kapcsolatokat később, munkába állásuk után tovább tudják fejleszteni, és a pedagógus az osztályát, ha lehetősége van, kimondottan az adott erdőmérnökhöz viszi erdei vezetésre.

A graduális képzésen túl posztgraduális erdőpedagógia-képzésre is van lehetőség, amelynek keretében szintén erdőpedagógusi tanúsítványt lehet szerezni. A képzést a Bajor Állami Erdészet szervezi, és a költsége közel 1200 euro/fő. Ilyen képzésbe nem volt lehetőségem bekapcsolódni, így nem tudok személyes tapasztalatokat megosztani.

Összességében elmondható, hogy az erdőpedagógia-képzés rendkívül tudatosan felépített, gyakorlatorientált és a legnélkülözhetetlenebb ismeretekre koncentráló képzés a főiskolán, amely figyelembe veszi azt, hogy nem pedagógusokat szeretnének képezni, mégis szem előtt tartja, hogy gyerekekkel bánni tudó, nekik élményekben gazdag programokat szervezni képes erdőmérnökökre van szükség a közjóléti feladatok megvalósítása során. Személyes tapasztalataim alapján ezt a célt nagyon jól eléri Vogl professzorék.

Egy kis hazai kitekintés

A hazai erdőpedagógiában két fő irány figyelhető meg. Az egyik az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) által támogatott, inkább a „németes”, erdészekre, erdőmérnökökre építő, míg a másik az Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Karon Kováts-Németh Mária által elindított erdőpedagógia program. Mindkettőben közös, hogy az erdő és az erdőgazdálkodás központi szerepet játszik benne, de az OEE programban az erdészeti szakmai tartalmak (erdő élővilága; erdő és ember; erdő és klíma; erdész munkája; erdő mint megújuló energiaforrás stb.) dominálnak, amit kiegészítenek a különféle kézműves és helyismereti foglalkozások.⁶

Az Apáczai Karon elindult képzésben elsősorban a „harmóniaelmélet” mentén a környezettudatos magatartás, környezettudatos életvitel kialakítása a fő cél.⁷ A cél elérését

5 <http://www.hswt.de/person/robert-vogl/waldpaedagogik-praxis-plv-in-kooperation-mit-der-ph-ludwigsburg.html> Letöltés: 2013. augusztus 7.

6 Erdei iskolák minősítési eljárása 5. – <http://www.oee.hu/minosites> Letöltés: 2013. augusztus 7.

7 Kováts-Németh Mária: *Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig*. Comenius, Pécs, 2010. 149-151. o.

elősegítő három modul, illetve az azokba sorolt alprojektek nincsenek egymás alá vagy fölé rendelve, mert mindegyik ugyanezt a célt szolgálja.

Az erdőpedagógia az Apáczai Karon a választható tantárgyak (C típusú) közé tartozik, amit valamennyi szakunk hallgatója felvehet, de a tanító szak képzésében kötelezően szerepel az Alkalmazott pedagógia tárgy keretében.

Az Erdőpedagógia mint választható tárgy két féléves tantárgy (Erdőpedagógia I. és II.), melyet korábban ötnapos, most már csak négynapos projekthetekben, valamint záró szemináriumi foglalkozások keretében valósítunk meg. A projekthetek helyszíne a Ravazdon található erdei iskola, amelyet közösen hoztunk létre, és azóta is közösen működtetünk a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.-vel.

A projekthetek keretében napközben a hallgatók gyakorlatorientált felkészítése történik az erdőpedagógiai programok vezetésére, míg az esti műhelymunkák során az első félévben az erdei iskola Természetbarát újságának összeállítása, a második félévben pedig egy három- vagy ötnapos erdőpedagógiai program kidolgozása a hallgatók feladata. Mindezen túl a hallgatóknak kötelezően két erdei iskolai programon is részt kell venniük, ahol a projekthéten tanultakat a gyakorlatban alkalmazzák.

NYME Erdőmérnöki Karon az erdőmérnök hallgatók szintén választható tárgyként vehetik fel az Erdőpedagógiát, tehát nem kötelező számukra, azonban a németországi posztgraduális képzéshez hasonlóan a kar Erdővagyongazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézete három éve akkreditáltatta az Erdőpedagógia szakmérnök képzést, amire mind természettudományi végzettségű, mind pedagógus végzettségű szakemberek jelentkezhetnek, és két félév alatt szerezhetnek erdőpedagógus végzettséget. Az erdészeti ismereteket tartalmazó foglalkozásokat az Erdőmérnöki Kar oktatói, míg a pedagógiai ismeretekre épülő foglalkozásokat az Apáczai és a Benedek Elek Kar oktatói vezetik.

Azt gondolom, hogy bár a német erdőpedagógiának jó pár éves előnye van a magyarországgal szemben, s a hazai erdőpedagógiák sokat vettek át a kezdetekben a német modellből, ma már ugyanolyan színvonalú erdőpedagógusok képviselik hazánkat is az erdészeti erdei iskolákban.

Az öthetes program megerősített abban, hogy jó és színvonalas az a munka, amit hazánkban folytatunk, de rávilágított arra is, hogy milyen irányba szükséges terelni a fejlesztéseket, ha szeretnénk lépést tartani a rendkívül kreatív és elkötelezett németországi szakemberekkel.